

Сања Стојановић*¹, М. Дељанин Илић¹, С. Илић, Д. Петровић¹,
М.Марковић¹, М. Стефановић¹

ЗНАЧАЈ АДИПОНЕКТИНА КАО БИОМАРКЕРА (ПРЕ) ГОЈАЗНОСТИ

Сажетак

Дисфункционално масно ткиво секрецијом многобројних проинфламаторних адипокина представља патофизиолошку основу гојазности и метаболичко-васкуларних поремећаја.

Насупрот томе, адипоцити луче и јединствен адипокин са кардиопротективним ефектом, који се остварује најчешће кроз вазодилаторно, антиинфламаторно, антиатерогено и антидијабетично дејство. Хипоадипонектинемија доприноси патофизиологији гојазности и метаболичког синдрома. У складу са тим, ниво циркулишућег адипонектина може бити рани показатељ прегојазности и гојазности.

Циљ студије је да се утврди однос нивоа адипонектина и антропометријских параметара код пацијената различитог степена ухрањености/гојазности и проценити значај адипонектина као биомаркера прегојазности.

Студија је обухватила 100 пацијената, 70 гојазних и 30 испитаника нормалне ухрањености.

Степен ухрањености/гојазности одређиван је на основу вредности индекса телесне масе и процентуалне заступљености укупног масног ткива (остеодензитометријом). Дистрибуција масне масе одређивана је на основу обима струка и односом обима струка и обима кукова.

Ниво серумског адипонектина мерен је коришћењем ултрасензитивног ELISA метода.

Ниво адипонектина показује негативну корелацију са параметрима гојазности, независно од других фактора, врло значајну са обимом струка и односом обима струка и кукова ($p < 0.01$), значајну са ВМИ ($p < 0.05$) и релативно слабу корелацију

* Из техничких разлога рад није објављен у зборнику сажетака *Други српски конгрес о гојазности* који је штампан у октобру 2014. Уз извињење ауторима објављујемо га у овом броју Медицинског гласника.

¹ Сања Стојановић, Булевера Немањића 105/8, Ниш, e-mail: sanjastdr@gmail.com
Институт за лечење и рехабилитацију “Нишка Бања”

са процентом укупне количине масног ткива. Ниво адипонектина код прегојазних пацијената значајно је нижи (1382.16 pg/mL), нарочито гојазних пацијената (1240.49 pg/mL), у односу на испитанике нормалне ухрањености (1713.65 pg/mL). Предиктивна вредност нивоа адипонектина износила је за прегојазност $\leq 1445.86 \pm 534.65$ pg/mL и гојазност $\leq 1352.24 \pm 353.23$ pg/mL.

Постоји значајна повезаност нивоа адипонектина и антропометријских параметара, при чему је статистички најзначајнији утицај обим струка. Серумски нивои адипонектина могу рефлектовати рани стадијум гојазности, а адипонектин може бити клинички маркер (пре)гојазности и метаболичког синдрома.